

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Central prioritering av ST-tjänster inom Region Skåne 2020

Ordförandens förslag

1. Centralt prioriterade ST-utrymmen för 2020 fördelas enligt förslag och finansieras med avsatta medel i hälso- och sjukvårdsnämndens internbudget för 2020.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden tar årligen beslut om centralt prioriterade ST- (specialisttjänstgörings-)utrymmen riktade till särskilt prioriterade läkarspecialiteter. För år 2020 föreslås att 36 ST-utrymmen fördelas enligt beslutsförslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2019-09-12

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I Region Skånes Läkarbemannings- och ST-undersökning för 2019 redovisar vårdgivarna totalt 2 997 specialistläkare, varav 306 finns hos privata vårdgivare.

Hälso- och sjukvårdsnämnden finansierar totalt 970 ST-utrymmen år 2019. För 2019 är inrapporterat att 162 ST-läkare med finansiering från hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att ha slutfört sin ST under året. Av dessa avser 66 färdiga ST inom allmänmedicin och då dessa ST-utrymmen är reserverade för allmänmedicin, och återbesätts löpande, avräknas de från det totala antalet 162 färdiga ST.

Även färdiga ST inom specialiteterna psykiatri samt barn- och ungdomspsykiatri, totalt 9, avräknas såsom reserverade för dessa specialiteter. Återstående 87 ST utgör bas för central prioritering respektive återföring till förvaltningar/sjukhus för egen prioritering.

Beslutsförslaget innebär att 36 ST-utrymmen, av dessa 87, fördelas av HSN som centralt prioriterade ST-utrymmen till särskilt prioriterade specialiteter år 2020. Resterande 51 ST-utrymmen återgår till förvaltningar/sjukhus för lokal prioritering.

Tabell 1. HSN-finansierade ST-utrymmen och bas för ST-fördelning 2020

Antal HSN-finansierade ST-utrymmen, totalt	970
Antal färdiga ST 2019	162
- Avgår färdiga ST inom allmänmedicin	-66
- Avgår färdiga ST inom psykiatri/Barn- & ungdomspsykiatri	-9
- Bas för central prioritering/återföring till förvaltningarna för prio	87
Avgår ST-utrymmen för central prioritering av HSN 2020	-36
- ST-utrymmen som återgår till förvaltningarna för lokal fördelning	51

Beredning av ärendet

Region Skånes AT/ST styrgrupp har på regiondirektörens uppdrag att bl.a.:

- Årligen ta fram ett kvalitetssäkrat beslutsunderlag som visar på specialiteternas bemanningsutveckling samt fokusera på brist- och strategiskt viktiga områden samt framtida behovsområden.
- Genomföra en regionövergripande analys kring AT/ST-utbildning avseende såväl dimensionering, fördelning mellan förvaltningar som tjänstgörings- och utbildningsinnehåll.
- Säkra tillgången till utbildningsplatser i enlighet med genomförd analys

Till AT/ST styrgrupp finns en beredningsgrupp med uppdrag att analysera läkartillgång, behov av ST samt att lämna förslag till AT/ST styrgrupp vad gäller årlig fördelning av centralt prioriterade ST-utrymmen.

Beredningsgruppen har följande utgångspunkter för arbetet:

- Analys utgår från ett **regionalt** perspektiv vad gäller bristspecialiteter/specialiteter med risk för framtida bristsituation.
- Prioriteringar ska göras konsekvent över tid för att brist/risk för brist.

Beredningsgruppens prioritering har föredragits för Region Skånes AT/ST styrgrupp på möte 2019-08-29 som godkänt beredningsgruppens förslag och lämnar prioriteringsförslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Analysunderlag och resultat

I Region Skåne görs årligen en läkarbemannings- och ST-plan, per den 31 mars, för att få en bild av läkarkårens utveckling och sammansättning. Planen utgör ett stöd i kompetensförsörjnings-/personalplaneringen och ger ett underlag för bedömning av behovet av att starta nya ST inom olika specialiteter. Planen används även som ett underlag i verksamheternas planering över tiden.

Av Läkarbemannings- och ST-plan år 2019 framgår att de största brist-specialiteterna, räknat i antal tjänster som ej kunnat tillsättas av specialistkompetent läkare, **ögonblicksbild per 190331**, är följande:

Tabell 2. Större bristspecialiteter per 2019-03-31

Specialitet	Brist, antal	Befintliga specialist-läkare, antal	Relation brist/bef spec läk, %
Allmänmedicin	320	593	54,0%
Psykiatri	31	188	16,5%
Akutsjukvård	29	39	74,4%
Radiologi	20	159	12,6%
Onkologi	16	61	26,2%
Ögonsjukdomar	16	100	16,0%
Urologi	13	55	23,6%
Obstetrik och gynekologi	11	112	9,8%
Barn- och ungdomspsykiatri	10	41	24,4%
Klinisk patologi	10	56	17,9%
Njurmedicin	10	34	29,4%

Förslag

Totalsumman centralt prioriterade ST-utrymmen föreslås för 2020 uppgå till 36, fördelade till specialiteter enligt nedanstående tabell.

Tabell 3. Förslag fördelning av centralt prioriterade ST-utrymmen 2020

Specialitet	Antal ST
Barn- och ungdomshematologi och onkologi	1
Handkirurgi	1
Hematologi	3
Kardiologi	3
Klinisk genetik	1
Klinisk immunologi och transfusionsmedicin	1
Klinisk mikrobiologi	1
Klinisk patologi	4
Lungsjukdomar	2
Neonatologi	1
Njurmedicin	4
Onkologi	3
Palliativ medicin	2
Radiologi	6
Reumatologi	1
Urologi	2
Summa	36

Prioriterade specialiteter och överväganden

(Föreslagen tilldelning av ST-utrymmen 2020 inom parantes)

Barn- och ungdomshematologi och onkologi (1)

Mindre specialitet med kommande större pensionsavgångar på sikt. Behov finns av att i tid säkra kompetensförsörjningen. Prioriterades även inför 2019.

Handkirurgi (1)

Mindre specialitet med prognosticerade nettoavgångar. Lyftes för prioritering inför 2019, men i samråd med verksamheten senare lades prioritering till 2020.

Hematologi (3)

Specialitet med kommande förväntade pensionsavgångar i tidsperspektivet fram till år 2026.

Kardiologi (3)

Specialitet med kommande förväntade pensionsavgångar i tidsperspektivet fram till år 2026.

Klinisk genetik (1)

Liten specialitet som ska svara upp mot kraftigt ökande behov.

Klinisk immunologi och transfusionsmedicin (1)

Klinisk immunologi och transfusionsmedicin (KIT) är en liten, sårbar specialitet med förväntade relativt stora pensionsavgångar de närmsta åren och ett kontinuerligt ökande behov och därtill hörande volym inom transplantationsmedicin och ny teknik inom DNA.

Klinisk mikrobiologi (1)

Mindre specialitet med förväntat ökat behov.

Klinisk patologi (4)

Fleråriga satsningar med utökat antal ST-utrymmen har gjorts vilka fått god effekt. Specialiteten är en nationell bristspecialitet och fortsatta konsekventa satsning krävs för att säkra kompetensförsörjningen.

Lungsjukdomar (2)

Det råder stor brist på lungmedicinska specialister. I Södra sjukvårdsregionen förväntas en tredjedel av specialistläkarna gå i pension inom 5 år. Specialiteten har prioriterats de senaste åren och fortsatt konsekvent prioritering krävs för att säkra kompetensförsörjningen, inte minst för att långsiktigt säkra lungcancervården.

Neonatologi (1)

Mindre specialitet med bristsituation såväl regionalt som nationellt. Specialiteten har prioriterades även inför 2018 och 2019 års tilldelning och fortsatt konsekvent satsning krävs.

Njurmedicin (4)

Större bristsituation i dagsläget samt större pensionsavgångar kommande år. perioden 2020-2026. Specialiteteten prioriterades även inför 2018 och 2019, fortsatt konsekvent prioritering krävs.

Onkologi (3)

Specialitet med ingående bristsituation och med större pensionsavgångar 2020 – 2026. Specialiteteten prioriterades även inför 2018 och 2019, fortsatt konsekvent prioritering krävs.

Palliativ medicin (2)

Liten specialitet med mycket stora nettoavgångar till 2026.

Radiologi (6)

Radiologi är en av de största bristspecialiteterna räknat i antal tjänster som ej kunnat tillsättas av specialitetskompetent läkare. Utökning av antalet ST-utrymmen har gjorts i tidigare års prioriteringar och förväntas vara nödvändiga under ett flertal år framöver.

Reumatologi (1)

Specialitet med ingående bristsituation och med större pensionsavgångar framöver.

Urologi (2)

Specialitet med bristsituation såväl regionalt som nationellt. Satsning behövs för att mildra bristsituation framöver.

Större bristspecialiteter som inte prioriteras för centralt prioriterade ST-utrymmen 2019 och överväganden därför***Allmänmedicin***

Prioriteringar vad gäller ST inom allmänmedicin inför 2020 behandlas i beslut om hälso- och sjukvårdsnämndens internbudget. En beredningsgrupp, *Särskild beredningsgrupp för allmänmedicin*, inrättades 2016 av personalnämnden och har som särskilt fokus att bereda frågor kopplade till specialiteten allmänmedicin.

Styrmodellen för ST i allmänmedicin innebär att färdiga ST-utrymmen återtillsätts löpande och är reserverade för allmänmedicin.

Akutsjukvård

Satsningen på införande av akutläkare följer regionalt beslutad plan för åren 2015 – 2025. Liksom för år 2019 finansieras utökningen av ST-utrymmen via särskild satsning/anslag från HSN.

Psykiatri inklusive barn- och ungdomspsykiatri

Psykiatri är en av Region Skånes större bristspecialiteter och därför föreslås att färdiga ST-utrymmen återtillsätts löpande inom psykiatri, såsom reserverade för psykiatri, enligt rådande modell som tillämpas för specialiteten allmänmedicin.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

De centralt prioriterade ST-utrymmena finansieras med avsatta medel i hälso- och sjukvårdsnämndens internbudget för 2020.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har ej bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Beslutet bedöms inte ha några miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL- förhandling slutförs på regional nivå.

Uppföljning

Ärendet återrapporteras till hälso- och sjukvårdsnämnden vid sammanträde i september månad 2020.

Gilbert Tribo
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör